

Til samtlige kommunalbestyrelser og udbydere af danskuddannelse til voksne udlændinge

Orienteringskrivelse om ændringer af integrationsloven og lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.v. som følge af vedtagelse af lovforslag L 97 i Folketinget den 20. december 2017.

Folketinget har den 20. december 2017 vedtaget lovforslag L 97 om ændring af integrationsloven og lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. (Forenkling og justering af reglerne om fordeling og boligplacering af flygtninge og præcisering af personkreds for danskuddannelse m.v.).

Dette brev indeholder en orientering om ændringerne i integrationsloven og danskuddannelsesloven, der trådte i kraft den 1. januar 2018.

Ændringsloven og det bagvedliggende lovforslag kan i øvrigt findes på Retsinformation på: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=196950>

Lov nr. 1690 af 26. december 2017

A. Indledning

Lovændringerne forenkler ordningen for fordeling af flygtninge mellem kommunerne. Endvidere præciseres reglerne om boligplacering, herunder således, at personer, der er indrejst her i landet og har opholdstilladelse på baggrund af familiemæssig tilknytning, ikke kan opnå en særlig ret til en bolig efter integrationslovens regler, hvis de derefter søger asyl og får opholdstilladelse som flygtninge.

Endelig ændres reglerne om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., således at danske statsborgere som modtager tilbud om danskuddannelse fremover sidestilles med S-kursister (nyankomne arbejdstagere, studerende m.v.), og dermed bl.a. er omfattet af krav om betaling af depositum for danskuddannelse og reglerne om klippekort.

27. februar 2018

Integrationskontor
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uim@uim.dk
Web www.uim.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2018 - 79

B. Enklere system for fordeling af flygtninge

B.1. Afskaffelse af regionsforhandlinger om flygtninge

Når Udlændingestyrelsen udmelder landstallet for, hvor mange flygtninge, der forventes fordelt til kommunerne det kommende år, igangsættes en forhandlingsproces kommunerne imellem om flygtningefordelingen. Det har hidtil været forudsat, at der først forhandles regionerne imellem og dernæst blandt kommunerne i den enkelte region.

Fra den 1. januar 2018 er regionsforhandlingerne om flygtningefordelingen afskaffet. Det betyder, at Udlændingestyrelsen samtidig med udmeldelsen af landstallet fastsætter regionskvoterne, jf. den ændrede integrationslov § 7, stk. 1. Kommunerne har fortsat mulighed for indbyrdes at indgå frivillige aftaler om kommunekvoterne i hver region.

B.2. Forenkling af processen ved ændring af et landstal

Ved ændringer af landstallet skal der ikke længere forhandles om hverken regions- eller kommunekvoterne. Kvoterne vil i stedet for blive reduceret eller forøget forholdsmæssigt uden genberegning, jf. den ændrede integrationslov § 7, stk. 2. og § 8, stk. 2. Det betyder, at Udlændingestyrelsen samtidig med udmeldelsen af det ændrede landstal for indeværende eller det kommende kalenderår fremover vil fastsætte regions- og kommunekvoterne, og at kommunerne ikke længere får mulighed for at forhandle med hinanden om de ændrede kommunekvoter.

En allerede eksisterende aftale mellem kommunerne om kvotefordelingen vil som udgangspunkt bortfalde ved ændring af landstallet. Det gælder, medmindre kommunerne eksplicit har oplyst Udlændingestyrelsen om, at aftalen fortsat skal gælde ved ændring af landstallet. Det står således fortsat kommunerne frit for i forbindelse med forhandlingerne, der pågår efter udmeldingen af det oprindelige landstal, at aftale vilkår, der gælder, såfremt landstallet ændres efterfølgende. Kommunerne vil eksempelvis kunne aftale, at den oprindelige aftale ikke skal bortfalde ved ændringer af landstallet.

B.3. Nedsættelse af udsvingsrammen for, hvornår der som følge af et ændret asylskøn m.v. skal udmeldes et nyt landstal

Efter de hidtil gældende regler i integrationslovens § 6 foretog Udlændingestyrelsen en forholdsmæssig forøgelse/reduktion i kvoterne, hvis det skønnedes, at flere eller færre flygtninge skulle fordeles til kommunerne end oprindeligt forudsat. Hvis skønnet over antallet af flygtninge, der forventedes fordelt til kommu-

nerne indebar en ændring på mere end 50 pct., skulle der udmeldes et nyt landstaltal.

Fremover udmeldes et nyt landstal ved en forventet ændring på 25 pct. ved landstaltal på over 8.000. Ved et lavere landstal sættes udsvingsrammen til 40 pct. Landstallet vil således skulle ændres ved mindre udsving end hidtil, men der vil ikke blive tale om hyppige udmeldinger af nye landstal i de tilfælde, hvor landstallet er fastsat til et lavt niveau. Der henvises til den nu ændrede integrationslov § 6, 2. og 3. pkt.

Hvis landstallet eksempelvis er fastsat til 10.000, betyder de nye regler, at landstallet skal ændres, såfremt det skønnes, at der inden for samme kalenderår vil komme 2.500 flygtninge flere eller færre end oprindeligt antaget (25 pct.). Hvis landstallet derimod eksempelvis er fastsat til 3.000 betyder de nye ændringer, at landstallet skal ændres ved et skønnet udsving på 1.200 flygtninge (40 pct.).

C. Tydeliggørelse af, at udlændinge, der skifter opholdsgrundlag, ikke skal boligplaceres

Udgangspunktet efter gældende ret er, at udlændinge, der efterfølgende får opholdstilladelse som flygtninge, ikke skal boligplaceres. Retstilstanden har dog været fortolket således, at der i ganske særlige tilfælde kan ske boligplacering efter integrationslovens regler. Det gælder fx i den situation, hvor en udlænding efter ganske kort tid på baggrund af en ansøgning om asyl skifter opholdsgrundlag fra familiesammenført til flygtning og Udlændingestyrelsen efter en konkret vurdering beslutter at boligplacere (visitere) udlændingen efter integrationslovens kapitel 3.

Reglen i integrationslovens § 57, stk. 3 er nu justeret, så det er tydeliggjort, at en udlænding, der skifter opholdsgrundlag, ikke er omfattet af integrationslovens boligplaceringsregler.

Der vil i medfør af de nye ændringer dog fortsat kunne ske boligplacering i de tilfælde, hvor udlændinge med opholdstilladelse eller tidligere opholdstilladelse er indkvarteret på et asylcenter og i den forbindelse får opholdstilladelse som flygtning. Det kan eksempelvis være en familiesammenført udlænding, der mister sin opholdstilladelse fordi de familiemæssige relationer, som dannede grundlag for den oprindelige opholdstilladelse ikke længere er til stede, og efterfølgende får opholdstilladelse som flygtning samt på tidspunktet herfor er indkvarteret på et asylcenter.

Spørgsmålet om, hvorvidt en kommune i øvrigt vil være forpligtet til at anvise en bolig fx til familiesammenførte til flygtninge, afgøres efter de almindelige principper og regulering vedrørende løsning af kommunale boligsociale opgaver.

D. Særregel om udlændinge med tidligere opholdstilladelse indkvarteret på asylcenter

En udlænding, der skifter opholdsgrundlag, bliver ikke omfattet af reglerne i integrationslovens kapitel 3 om boligplacering af flygtninge, med mindre den pågældende på tidspunktet for meddelelse af den seneste opholdstilladelse er indkvarteret på et indkvarteringssted. Der henvises til punkt C oven for.

Med den nye bestemmelse i § 57, stk. 4, justeres særreglen om boligplacering af udlændinge fra asylcenter, som tidligere har haft en opholdstilladelse her i landet, således at adgangen til at få anvist en bolig efter integrationslovens regler ikke gælder, såfremt den tidligere opholdstilladelse er mistet eller nægtet forlænget på grund af kriminalitet eller svig.

I sådanne tilfælde skal Udlændingestyrelsen fortsat visiterer den pågældende udlænding til en kommune, når den pågældende meddeles opholdstilladelse som flygtning, men den pågældende afskæres fra adgangen til at få anvist en bolig efter integrationslovens regler. Udlændingestyrelsen skal i forbindelse med afgørelsen om visitering orientere kommunen om, at der ikke skal anvises en bolig efter integrationslovens regler.

Den pågældende udlænding vil i sådanne tilfælde som udgangspunkt selv skulle finde et sted at bo. Spørgsmålet om, hvorvidt en kommune herefter i øvrigt skal anvise en bolig, afgøres efter de almindelige principper og regulering vedrørende løsning af kommunale boligsociale opgaver.

E. Præcisering af flyttere reglerne

Med den nye bestemmelse i integrationslovens § 18, stk. 3, præciseres, at en tilflytningskommune som altovervejende hovedregel ikke er forpligtet til at finde en bolig til en flygtning, der flytter fra den kommune, hvortil den pågældende først er visiteret. Det gælder, selv om tilflytterkommunen overtager integrationsansvaret efter § 18, stk. 1, ligesom det ikke har betydning, om den pågældende udlænding tidligere har fået anvist en permanent bolig i fraflytningskommunen i medfør af lovens § 12.

I ganske særlige tilfælde har tilflytterkommunen dog pligt til at anvise en bolig til en flygtning, der flytter fra den kommune, hvortil den pågældende først er visiteret efter de nærmere regler i § 12. Det gælder, hvis flytningen skyldes ganske sær-

lige personlige forhold hos den pågældende udlænding, herunder eksempelvis hvis flytningen er nødvendiggjort af alvorlig behandlingskrævende sygdom. Bestemmelsen er tiltænkt et snævert anvendelsesområde.

Tilflytterkommunens afgørelse om, hvorvidt der foreligger sådanne ganske særlige personlige forhold, at tilflytterkommune skal overtage ansvaret for at anvise en bolig efter integrationslovens regler, skal ske efter en samlet vurdering af den enkelte udlændings personlige forhold. Det er derfor ikke muligt at opstille udtømmende retningslinjer for i hvilke situationer, kommunalbestyrelsen i tilflytterkommunen skal anvise en bolig. Bestemmelsen vil eksempelvis skulle anvendes i situationer, hvor flytningen er nødvendiggjort af alvorlig behandlingskrævende sygdom. Det er eksempelvis tilfældet, hvis den pågældende oprindeligt er visiteret til en kommune, hvori der ikke kan tilbydes tilstrækkelig behandling og hvorfra transporttiden mellem behandlingsstedet og bopælen udgør et sådant omfang med offentlige transportmidler, at den pågældende med sin sygdom ikke kan henvises hertil, herunder, hvis den pågældende hver uge skal til behandling eller undersøgelse.

F. Præcisering af Udlændingestyrelsens afgørelse om, at en udlænding er omfattet af integrationsloven

Udlændingestyrelsen træffer afgørelse om, hvorvidt en udlænding er omfattet af integrationsloven. Afgørelsen træffes i forbindelse med meddelelse af opholdstilladelse til den pågældende udlænding.

Efter den ændrede bestemmelse i integrationslovens § 2, stk. 6, 1. pkt., skal Udlændingestyrelsen fremover træffe afgørelse om, hvorvidt en udlænding er omfattet af integrationslovens § 2, stk. 2 (flygtninge), stk. 3 (familiesammenførte) eller stk. 4 (indvandrere). Herved sikres det, at kommunerne ud fra Udlændingestyrelsens afgørelse kan udlede, om en udlænding skal tilbydes et integrationsprogram eller et introduktionsforløb. Samtidig sikres det, at der gennemføres en central registrering af, hvem der er omfattet af de forskellige indsatser, hvilket kan bidrage til bedre data med henblik på at følge effekterne af integrationsindsatsen.

G. Udvidelse af definitionen af selvforsørgelseskursister (S-kursister) til også at omfatte danske statsborgere, som tilbydes danskuddannelse efter lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

I lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. er målgrupperne for danskuddannelse opdelt i henholdsvis I-kursister og S-kursister, jf. lovens §§ 2 c og 2 d, og visse af lovens bestemmelser er særlig møntet på hver af disse grupper. Efter de hidtil gældende regler har danske statsborgere, der har behov for danskunder-

visning, ikke været omfattet af lovens definitioner af S-kursister. Det betyder, at danske statsborgere i forhold til lovens bestemmelser er blevet behandlet forskelligt fra personer defineret som S-kursister, herunder EU-arbejdstagere, studerende m.v.

Med ændringen i § 2 d, stk. 3, bliver danske statsborgere, der tilbydes danskuddannelse i medfør af loven, underlagt de af lovens bestemmelser, der særligt er møntet på S-kursister. Det drejer sig om følgende bestemmelser:

Reglerne om depositum: Det fremgår af § 14, stk. 4, at udbydere af danskuddannelse opkræver S-kursister et depositum på 1.250 kr., når kursisten henvises til et modul på danskuddannelse. Bestemmelsen finder ikke anvendelse for au-pair personer, jf. § 14, stk. 4, 2. pkt.

Reglerne om klippekort: Den 1. januar 2018 trådte reglerne om klippekort til S-kursister i kraft. Klippekortet er reguleret i § 6 a, og skal ses i sammenhæng med § 2 f, som fastlægger uddannelsesperioden og mulighederne for forlængelse. Klippekortsordningen indebærer, at S-kursister tildeles et klippekort med op til 6 klip. Kursisten får dermed en samlet uddannelsesret på op til 3½ år svarende til 42 måneder. Klippekortet har en samlet gyldighedsperiode på 5 år.

Forlængelse af danskuddannelsesretten: For S-kursister gælder det, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at S-kursister, der ikke har påbegyndt eller afsluttet danskuddannelsen inden for uddannelsesperioden, fortsat skal have tilbud om danskuddannelse, jf. § 2 f. Herudover fremgår det af § 2 f, stk. 3, at kommunalbestyrelsen tilbyder danskuddannelse til S-kursister, som på grund af alvorlig og langvarig sygdom i en periode ikke har haft mulighed for at benytte sig af tilbudet om danskuddannelse.

H. Ikrafttrædelse

Ændringerne trådte i kraft den 1. januar 2018.

Det indebærer, at ændringen af proceduren for kvotefordelingsordningen får virkning i forbindelse med udmeldelse af landstallet for 2019 senest den 1. maj 2018 om det antal flygtninge, som Udlændingestyrelsen påregner, at der meddeles opholdstilladelse til i det kommende år, samt for eventuelle ændringer af det allerede udmeldte landstal for 2018.

Med venlig hilsen

Lars von Spreckelsen-Syberg
Kontorchef